

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11CoCsp/21/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121413937
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:6121413937.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovalovej, PhD. v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX C., zastúpenému: JUDr. Martina Čelková, advokátka, so sídlom Štefánikova 22, 066 01 Humenné, IČO: 37938754, o zaplatenie sumy 19.721,14 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 11Csp/111/2021-253 zo dňa 5.4.2023, po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č.k. 7Cdo/92/2024-378 zo dňa 28.8.2025 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému sa priznáva proti žalobcovi náhrada trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu zamietol. Žalovanému voči žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 261 ods. 6 písm. c), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 39, § 52 ods. 1 až ods. 4, § 524 ods. 1, ods. 2, § 525 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1 ods. 2, § 2 písm. g), § 7 ods. 1, ods. 2, ods. 16, ods. 17, ods. 20, § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1, ods. 2, § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 92 ods. 8 zákona č. 438/2001 Z. z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky.

3. Vychádzal zo zistenia, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzatvorená dňa 7.6.2018 Zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Závazkový vzťah, ktorý je predmetom konania je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách.

4. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 12.10.2020, právny predchodca žalobcu spol. D. D., A. postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Pred postúpením pohľadávky došlo zo strany pôvodného veriteľa, D. D., A. k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, a to ku dňu 2.3.2020. Žalovaný v rámci obrany v konaní namietal, že zo strany pôvodného veriteľa nedošlo k zosplateniu úveru zo zmluvy uzatvorenej medzi ním a pôvodným veriteľom, nebol dodržaný zákonný postup v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, že pôvodný veriteľ nemohol úver platne zosplatiť, nakoľko

pred vyhlásením mimoriadne splatnosti úveru mu nebola doručená výzva na splnenie jeho peňažného záväzku zo dňa 30.01.2020. Vykonaným dokazovaním mal súd v konaní za preukázané, že táto výzva bola žalovanému doručená dňa 7.2.2020 a žalovaný bol tiež upovedomený o možnosti veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, ak žalovaný v lehote určenej veriteľom, dlžnú sumu nezaplatí.

5. V ďalšom sa súd zaoberal skutočnosťou, či pôvodný veriteľ pred uzatvorením úverovej zmluvy so žalovaným konal s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovanej úver splácať, nakoľko v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak by túto povinnosť porušil, nebol by oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa - žalovaného, jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

6. V konaní žalobca tvrdil a predložil doklady o skúmaní bonity žalovaného z ktorých vyplýva, že u klienta bola overená výška príjmu dopytom v SP a to vo výške 820,- eur. Existujúce záväzky boli 0,- eur. Maximálne splátkové zaťaženie, ktoré je možné akceptovať na splátky úveru - 55 % z akceptovaného príjmu. Ukazovateľ schopnosti splácať - 451 (820 x 55 %). Splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok. Úverová história žalovaného bola overená do úverového registra - celkový počet kontraktov 9, počet finančných inštitúcií 5, existujúce zmluvy 3, zamietnuté žiadosti 3, celková angažovanosť 20 017,- eur, suma splátok celkom 426,- eur. V predmetnej veci mesačné splátky troch úverov boli nahradené jedným úverom s mesačnou splátkou 381,08 eur. Právny predchodca žalobcu skúmal iba príjem žalovaného a jeho úverové zaťaženie, vôbec neskúmal výdavky na bývanie, dopravu, domácnosť atď. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Výdavky spotrebiteľa nepredstavujú iba splátky úverov. Žalobca teda nepreukázal, aby jeho právny predchodca skúmal výdavky žalovaného a nevyplýva to ani z predložených dôkazov. Za týchto okolností právny predchodca žalobcu zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou, ale naopak tieto svoje povinnosti porušil, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona prvá veta, t.j. nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Predčasné zosplatenie úveru je teda neplatným právnym úkonom bez akýchkoľvek účinkov, na čo súd prihliada ex offo. Právny predchodca žalobcu potom nemohol postúpiť žalobcovi tzv. „živý úver“. Pokiaľ teda právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu nesplatnú pohľadávku, konal v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a aj v rozpore s § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon. Vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie z dôvodu neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a aj v rozpore s § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

8. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; a z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom v otázke skúmania bonity podľa ustanovenia § 7 a § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. Uviedol, že účelom poskytnutia úveru bolo vyplatenie jeho aktuálnych záväzkov. Uvedené je obsiahnuté v čl. II, bode 1 Zmluvy, ktorú žalobca v konaní súdu predložil, kde sú uvedené záväzky, na vyplatenie ktorých bude úver použitý. Zákon č. 129/2010 Z.z. účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy (7.6.2018) obsahoval v § 7 o. i. aj citované v ustanovení odseku 17, ktorý upravoval definíciu vynaloženia odbornej starostlivosti veriteľa (ktorá bola v tomto konaní podľa názoru žalobcu preukázaná) a rovnako odsek 24, z ktorého nepochybne vyplýva, že odseky 19 až 23 sa nevzťahujú na úver, ktorým došlo k splateniu jedného alebo viacerých existujúcich úverov – teda refinančný úver (ktorý bol v prejednávanej veci žalovanému poskytnutý) a preto veriteľ pri poskytovaní úveru žalovanému nebol povinný skúmať limit ukazovateľa schopnosti splácať úver a rovnako nebol povinný skúmať ani jeho životné náklady (ods. 20 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z.), ako vo svojom odôvodnení od postupcu vyžadoval súd prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu má žalobca za to, že súd takýmto rozhodnutím ukladá postupcovi povinnosti, ktoré v čase poskytnutia úveru žalovanému nevyžadoval ani samotný zákonodarca. Právny predchodca žalobcu nepochybne pred poskytnutím spotrebiteľského úveru žalovanému disponoval informáciou o aktuálnom úverovom

zaťaženie žalovaného (získanú z registra v zmysle ustanovenia § 17 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z.), následkom čoho dospel k jednoznačnému záveru o platobnej schopnosti žalovaného (nakoľko poskytnutým úverom sa vyplácali existujúce záväzky, ktoré veriteľ zistil postupom v zmysle ustanovenia § 17 zákona č. 129/2010 Z.z.) a teda si svoju povinnosť ohľadne skúmania bonity žalovaného splnil v prísnom súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami platnými v čase uzavretia Zmluvy. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) o odvolaní rozhodol rozsudkom č. k. 11CoCsp/9/2023-289 z 22.11.2023 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

12. Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Poukázal na skutočnosť, že povinnosťou súdu v spotrebiteľskom spore je ex officio skúmať, či právny predchodca žalobcu ako veriteľ pred uzavretím zmluvy posudzoval schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Následne citoval ustanovenia § 7 ods. 1, ods. 16 písm. a) a b), ods. 17 písm. b), ods. 20 a ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z., čl. 8 ods. 1 a bod 26. preambuly Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EH, poukázal na viaceré rozhodnutia SD EÚ a uzavrel, že v zhode s názorom prvoinštančného súdu veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1, v spojení s § 11 ods. 2 veta druhá zákona č. 129/2010 Z. z. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by jej právny predchodca zisťoval a vyhodnotil dostatočným spôsobom príjem žalovaného pred uzavretím zmluvy o úvere. Žalobca podobne neunesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovaného pred uzavretím tejto zmluvy. Žalobcom predložený dopyt do úverového registra sa týkal len úverovej zaťaženia žalovaného vo vzťahu k právnenému predchodcovi žalobcu D. D., A.. Navyše skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nebolo ani dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať aj o pôžičky súkromné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou, či počtom vyživovacích povinností dlžníka. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Navyše je potrebné konštatovať, že zo žalobcu predloženého výpisu z úverového registra (č.l. 127 spisu) vyplýva, že bol vytvorený 2.1.2021 o 15:57:53. Zmluva o splátkovom úvere, ktorá je predmetom v tomto konaní bola podpísaná 7.6.2018. V tabuľkovej časti úverového registra pri súhrnných informáciách je uvedený dátum 29.6.2018, teda po uzatvorení zmluvy. Tento výpis preukázateľne nemohol byť vytvorený pred uzatvorením zmluvy zo dňa 7.6.2018. Na základe uvedeného právny predchodca žalobcu nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie úveru, a teda predčasné zosplatenie úveru odvolací súd vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon veriteľa s poukazom na § 39 OZ. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver, pôvodný veriteľ nebol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku z úveru v celosti inému subjektu. V konečnom dôsledku nakoľko žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, súd prvej inštancie správne žalobu zamietol.

13. K odvolacej námietke žalobcu, že podľa účelu poskytnutého úveru (refinancovaný úver) zákon nevyžadoval skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úver, odvolací súd uviedol, že povinnosť posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver vyplýva z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom poukaz žalobcu na ust. § 7 ods. 24 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. neobstojí. V tejto súvislosti uviedol, že „[z]o Zmluvy o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) zo dňa 07. 06. 2018 ... vyplýva, že právny predchodca žalobcu poskytol úver vo výške 20.000 eur na vyplatenie záväzkov vo výške spolu 20.035,33 eura. Výška poskytnutého úveru bola 20.000 eur avšak zo zmluvy ďalej vyplýva, že celková čiastka úveru, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť je 36.582,14 eura, čo v danom prípade nespĺňa dikciu ust. § 7 ods. 24 písm. a) zákona č. 129/2010 z. z., výška spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov. Celková čiastka, ktorú je

povinný žalovaný zaplatiť prevyšuje jeho zostávajúce záväzky o viac ako 80 %, teda nie iba nevýrazne. Na základe uvedeného na danú vec ust. § 7 ods. 24 písm. a) nemožno aplikovať. Povinnosť skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať aj refinancovaný spotrebiteľský úver, ktorého celková výška prevyšuje súčet všetkých záväzkov o viac ako 80 %, ktoré ním majú byť splatené, je tak daná “.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a čl. 17 Základných princípov CSP.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhol, aby dovolací súd obe rozhodnutia nižších súdov zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Jadrom dovolacích výhrad žalobcu bol jeho nesúhlas s interpretáciou ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. zo strany odvolacieho súdu, v ktorej časti odvolacie rozhodnutie okrem nesprávneho právneho posúdenia disponovalo aj nedostatkom dôvodov.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 7Cdo/92/2024-378 z 28.8.2025 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

17. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu znakov vady podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia v podstatnej otázke, od ktorej záviselo správne rozhodnutie veci.

18. Žalobca v podanom dovolaní v súvislosti s § 420 písm. f) CSP namietal nedostatok dôvodov a arbitrárnosť, a to predovšetkým v rozsahu nedostatku dôvodov (nepreskúmateľnosti) a interpretácie ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. zo strany odvolacieho súdu (bod 3. a 3.1.).

19. Dovolací súd poukázal na to, že podľa § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. sa ustanovenia odsekov 19 až 23 nevzťahujú na spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac existujúcich úverov poskytnutých podľa tohto zákona (ďalej len „refinancovaný úver“) alebo na zmenu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom je navýšenie výšky spotrebiteľského úveru (ďalej len „navýšený úver“), ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov, spotrebiteľský úver, ktorého výška je určená vopred bez aktívnej účasti spotrebiteľa a na základe historických údajov o finančnej situácii spotrebiteľa získaných z interných zdrojov veriteľa o platobných operáciách, ktoré je možné doplniť o ďalšie informácie z interných zdrojov alebo externých zdrojov, spotrebiteľský úver zabezpečený podľa osobitného predpisu, ktorého hodnota zabezpečenia je počas celej lehoty splatnosti úveru minimálne 100 % zo zostatkovej hodnoty tohto spotrebiteľského úveru.

20. Prvoinštančný súd sa pri zamietnutí žaloby otázkou interpretácie ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. nijako nezaoberal. V podstatnom (iba) uviedol, že právny predchodca žalobcu v súvislosti so skúmaním bonity spotrebiteľa (žalovaného) pred poskytnutím úveru skúmala iba príjem žalovaného a jeho úverové zaťaženie, vôbec neskúmal výdavky na bývanie, dopravu, domácnosť atď. Žalobca teda nepreukázal, aby jeho právny predchodca skúmal výdavky žalovaného a nevyplývalo to ani z predložených dôkazov. Za týchto okolností právny predchodca žalobcu zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou, ale naopak tieto svoje povinnosti porušil, čím boli naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2, prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z., t.j. nebola oprávnená vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (body 1. a 1.3.).

21. Podľa dovolacieho súdu aj odvolací súd na námietku žalobcu súvisiacu s ustanovením § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. reagoval iba stroho, keď uviedol, že je neopodstatnená a že na danú vec nemožno aplikovať ustanovenie § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže „... celková čiastka úveru, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť je 36.582,14 eura, čo v danom prípade nespĺňa dikciu ust. § 7 ods. 24 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., výška spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov“ (bod 46 dôvodov odvolacieho rozhodnutia). Odvolací súd však bližšie a konkrétne nevysvetlil, na základe akej právnej úvahy dospel k vyslovenému právnomu názoru, že zákonodarcom použitá dikcia „výška poskytnutého spotrebiteľského úveru“ (pozri § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z.) v skutočnosti nepredstavuje sumu 20.000,- eur (takýto úver na refinancovanie predchádzajúcich žalovaný obdržal), ale sumu 36.582,14 eur, ktorú má žalovaný postupne zaplatiť.

22. Podľa názoru dovolacieho súdu je nepochybné, že ustanovenie § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. má/môže mať dopad na vecné posúdenie daného sporu, čo nakoniec pripustil aj odvolací súd už len tým, že podľa jeho názoru na danú vec aplikácia ustanovenia § 7 ods. 24 citovaného zákona neprichádza do úvahy. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že záver odvolacieho súdu o nemožnosti aplikácie ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. na danú vec trpí vadou nedostatku dôvodov a preto je aj predčasný. Aby mohol dovolací súd posúdiť, či výklad zákona je právne konformný a či má oporu v platnom právnom stave (de lege lata), musí byť takýto výklad náležite odôvodnený; nestačí mať iba iný názor.

23. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu považoval dovolací súd pre nedostatok dôvodov za nepreskúmateľné, a to do takej miery, že nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP.

24. Odvolací súd po vrátení veci dovolacím súdom preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v rozsahu odvolania podľa § 379 CSP a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP, ako aj v rozsahu skutočností, na ktoré konajúce súdy prihladajú ex offo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

25. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

26. Odvolací súd sa po opätovnom preskúmaní veci po zrušení jeho skoršieho rozsudku dovolacím súdom opäť stotožnil s vecne správnym záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej spore boli splnené zákonné podmienky pre zamietnutie žaloby, a to z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. K tomuto záveru však odvolací súd dospel čiastočne z iných dôvodov, než na ktoré vo svojom rozsudku poukázal súd prvej inštancie a ktoré tvorili právny základ skoršieho, dovolacím súdom zrušeného rozsudku odvolacieho súdu.

27. Podľa ustálenej súdnej praxe pod pojmom vecná legitímácia je potrebné rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva; podľa ustálenej súdnej praxe pod pojmom aktívna vecná legitímácia sa rozumie také hmotnoprávne postavenie žalobcu, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva uplatňovaný nárok uplatnený žalobou v sporovom konaní a pod pojmom pasívna vecná legitímácia sa rozumie také hmotnoprávne postavenie žalovaného, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva povinnosť splniť nárok žalobcu uplatnený žalobou v sporovom konaní; skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; aktívne vecne legitímovaná je tak strana, ktorá tvrdí a je schopná preukázať, že je nositeľom tvrdeného hmotného práva a pasívne vecne legitímovaná je strana, o ktorej žalobca tvrdí, že je nositeľom tvrdenej hmotnoprávnej povinnosti a v konaní to aj skutočne preukáže; výsledok skúmania vecnej legitímácie strán (aktívnej a pasívnej) sa prejaví v rozhodnutí vo veci samej; nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu alebo pasívnej vecnej legitímácie žalovaného vedie vždy k zamietnutiu žaloby; aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného skúma súd samostatne (oddelene), preto na zamietnutie žaloby postačuje záver o neexistencii ktorejkoľvek z nich; skúmanie danosti vecnej legitímácie strán v konkrétnom spore je závislé od konkrétneho hmotného práva, ktorého aplikácia prichádza do úvahy na dokazovaním zistený, resp. nesporný skutkový stav veci. Aktívnu vecnú legitímáciu v spore je možné nadobudnúť aj postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania.

28. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamieta.

29. V tomto prípade odvolací súd poukazuje na to, že nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu žalovaný namietal už v konaní pred súdom prvej inštancie, a to nie len s poukazom na neplatné postúpenie pohľadávky na žalobcu z dôvodu nemožnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru pre hrubé porušenie povinností pri skúmaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1, v spojení s § 11 ods. 2 veta druhá zákona č. 129/2010 Z. z., ale aj s poukazom na skutočnosť, že žalobca vo výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2024 ako aj vo vyhlásení

predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho neuviedol konkrétnu splátku, pre ktorú vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru.

30. Žalovaný túto skutočnosť prvý krát namietol už v podaní zo dňa 18.10.2022 s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/38/2021, následne aj v podaní zo dňa 4.4.2023. Totožnú argumentáciu zopakoval žalovaný aj na pojednávaniach konaných v dňoch 15.2.2023 a 5.4.2023.

31. Žalobca na túto argumentáciu reagoval v podaní z 9.11.2022 tvrdením, že požiadavka uvedenia údajov o splátke, pre neuhradenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia. Argumentáciu žalovaného považoval za chybnú a bez akejkoľvek opory v znení zákona.

32. Napriek tomu, že sporové strany vo svojich vyjadreniach argumentovali aj vo vzťahu k tejto otázke, súd prvej inštancie sa ňou v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nezaoberal a svoju pozornosť sústredil na iné časti argumentácie sporových strán.

33. Zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním v prejednávanej spore vyplýva, že právny predchodca žalobcu D. D., A. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 7.6.2018, na základe ktorej poskytla banka žalovanému spotrebiteľský úver v sume 20.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v dohodnutých splátkach so splatnosťou prvej splátky dňa 20.7.2018 a poslednej dňa 20.6.2026 s tým, že celková čiastka úveru, ktorú mal žalovaný zaplatiť predstavovala sumu 36.582,14 eur. Listom zo dňa 30.1.2020 (Výzva) banka oznámila žalovanému, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 5.720,51 eur, v lehote 15 dní má uhradiť dlžnú sumu, inak má banka právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, čím sa stane splatnou v celom rozsahu. Táto výzva neobsahuje identifikáciu splátky, s ktorou je žalovaný v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

34. Listom zo dňa 3.3.2020 banka oznámila žalovanému, že ku dňu 2.3.2020 vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy z dôvodu omeškania dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace. Ani toto vyhlásenie úveru za predčasne splatný neobsahuje špecifikáciu splátky, pre ktorú veriteľ úver zosplatnil.

35. Sporná pohľadávka mala byť na žalobcu postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 12.10.2020 uzavretej medzi bankou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom. Pred postúpením pohľadávky právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na plnenie osobitnou samostatnou výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, a to výzvou zo dňa 4.5.2020.

36. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepoprel tvrdenia žalovaného o absencii uvedenia konkrétnej splátky, pre ktorú žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru žalovaného, v jednotlivých písomnostiach zasielaných právnym predchodcom žalobcu žalovanému. Nestotožnil sa iba s právnym posúdením dôsledkov neuvedenia konkrétnej splátky pre možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru na splatnosť a v súvislosti s tým aj pre možnosť postúpenia takejto pohľadávky, ktoré prezentoval žalovaný.

37. Odvolací súd vychádzajúc z tohto súdom prvej inštancie ustáleného skutkového stavu bez potreby doplnenia alebo zopakovania vykonaného dokazovania uvádza, že zo žiadnej z písomných výziev adresovaných právnym predchodcom žalobcu žalovanému skutočne nevyplýva uvedenie konkrétnej splátky, kvôli nezaplateniu ktorej pristúpil veriteľ k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru.

38. Podľa aktuálnej súdnej praxe „bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2024); právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/152/2022 zo dňa 13.2.2025 uverejnené v zbierke ako R 34/2025, rovnako aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/99/2024 zo dňa 17.6.2025).

39. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je preto v tomto prípade neplatné pre neurčitosť podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že sporná pohľadávka nebola na žalobcu postúpená platne, v dôsledku čoho nie je žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný. Odvolací súd k tomuto záveru dospel síce z iných dôvodov, než na ktorých založil svoj záver súd prvej inštancie, to mu však v zmysle § 387 ods. 1 CSP nedáva žiaden dôvod vo výroku vecne správne rozhodnutie prvoinštančného súdu rušiť alebo meniť.

40. Pokiaľ ide o zostávajúcu konkrétnu odvoláciu argumentáciu žalobcu (§ 387 ods. 3 CSP), ktorou žalobca reagoval na závery súdu prvej inštancie ohľadne povinnosti skúmania bonity žalovaného odvolací súd uvádza, že vzhľadom na neuvedenie splátky, ktorá mala byť dôvodom na vyhlásenie predčasnej splatnosti sporného úveru vo výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2024, ako aj vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka, nebolo potrebné osobitne sa ďalej zaoberať otázkou výkladu ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z.

41. Keďže súd prvej inštancie správne žalobu žalobcu zamietol, postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozsudok vo veci samej ako vecne správny potvrdil.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku tak, že žalobca vzhľadom na neúspech v odvolacom konaní nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy preukázateľne nevznikli a z obsahu spisu nevyplývajú.

43. O nároku na náhradu trov konania vzniknutých v dovolacom štádiu, rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) v spojení s § 453 ods. 3 CSP, vychádzajúc z princípu jednoty civilného sporového konania, ktoré z hľadiska jeho predmetu tvorí jeden nedeliteľný celok (NS SR, sp. zn. 6CdoPr/4/2025 z 27.5.2025). Žiadne ustanovenie zákona neumožňuje rozhodnúť o trovách dovolacieho konania izolovane a nezávisle od definitívneho výsledku sporu (NS SR, sp. zn. 1Obdo/3/2024 z 20.11.2024), pričom plná úspešnosť strany v spore, definovaná jej konečným meritorným výsledkom, je relevantná i pre rozhodovanie o nároku na náhradu trov v odvolacom aj dovolacom štádiu konania (NS SR, sp. zn. 9CdoPr/4/2025 z 20.8.2025). Tento záver potvrdzuje systematický výklad § 453 ods. 3 CSP, podľa ktorého ak dovolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec na ďalšie konanie, rozhodne o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania súd, ktorému bola vec vrátená (NS SR, sp. zn. 3Cdo/74/2024 z 25.6.2025; NS SR, sp. zn. 6CdoPr/4/2025 z 27.5.2025). Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobného petitu a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, pričom esenciálnym kritériom priznania náhrady trov zostáva zásada úspechu v spore ako takom. V prípade, ak bolo predchádzajúce rozhodnutie zrušené dovolacím súdom výlučne pre procesnú vadu (napr. v tomto prípade nepreskúmateľnosť) bez toho, aby sa dovolací súd vyjadril k materiálnemu základu veci, neprináša takéto rozhodnutie dovolateľovi žiaden iný výsledok vo veci samej, ak zostáva v konaní o merite sporu opätovne neúspešný (k tomu aj NS SR, sp. zn. 9CdoPr/4/2025; sp. zn. 6CdoPr/4/2025). Mechanický výklad procesného úspechu založený striktno na izolovaných fázach konania by viedol k absurdnému výsledku, ktorým by mohla byť popretá základná zákonná zásada spravodlivosti náhrady trov. Hoci judikatúra pripúšťa aj možnosť rozhodnúť o náhrade trov dovolacieho konania samostatným výrokom (napr. ÚS S, sp. zn. I. ÚS 453/2019), z týchto rozhodnutí nevyplýva povinnosť súdov takto postupovať, ale ide o výnimočnú možnosť, ktorú treba vnímať v kontexte celkového úspechu v spore. Žalovaný bol v tomto prípade v celom merite sporu v plnom rozsahu úspešný, vychádzajúc z tohto výsledku sporu práve jemu prináleží nárok na náhradu trov celého a teda aj dovolacieho konania, pričom nárok na náhradu trov dovolacieho konania si riadne uplatnil v dovolaní. Priznanie náhrady trov dovolacieho konania žalobcovi voči žalovanému, len na základe dočasného a nemeritórneho procesného úspechu na základe procesného pochybenia odvolacieho súdu, ktoré žalovaný sám žiadnym spôsobom nezavinil, by predstavovalo zrejmu nespravodlivosť.

44. Odvolací súd preto podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 3 CSP priznal náhradu trov dovolacieho konania v spore úspešnému žalovanému.

45. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku tak, že žalobca vzhľadom

na neúspech v odvolacom konaní nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy preukázateľne nevznikli a z obsahu spisu nevyplývajú.

46. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).